

Instructieblad

Proefje

Kiribati

Proefje zeespiegelstijging

Waarom stijgt het water overal op aarde als het ijs op de polen smelt?

Dit proefje duurt ongeveer 15 minuten. Er moet ijs worden gemaakt als voorbereiding, vraag aan de juf of meester of dat al gedaan is, of dat jullie dat nog zelf moeten doen. Jullie gaan onderzoeken waarom het niveau van water stijgt als het ijs wat in dat water ligt, smelt.

Wat heb je nodig?

Materiaal van milieueducatie	Materiaal van school
ijsblokjesvorm	water
2 maatbekers	vriezer
	theedoek

Dag 1 (voorbereiding):

1. Er is een vriezer nodig, om de ijsblokjes te maken, waar staat die?
2. Vul de ijsblokjesvorm met water.
3. Zet de vorm met water erin voorzichtig in de vriezer.
4. Doe de vriezer weer goed dicht.

Het proefje:

1. Haal de ijsblokjes uit de vriezer.
2. Zet de twee maatbekers op tafel.
3. Haal één ijsblokje uit de vorm en doe het blokje in één van de twee maatbekers.
4. Doe nu water in allebei de maatbekers (in degene met een ijsblokje en die zonder ijsblokje). Zorg dat het water in allebei de bekens het water tot het streepje van 300 ml komt.
5. Wacht tot het ijsblokje is gesmolten (ongeveer 5 minuten, vraag aan de juf of meester wat jullie ondertussen kunnen doen).

Instructieblad

Proefje

6. Hoeveel water zit er in de maatbeker?
7. Doe nu een ijsblokje in het water in de andere maatbeker.
8. Wacht tot dit ijsblokje is gesmolten.
9. Hoeveel water zit er in deze maatbeker?
10. Lees nu samen de tekst op de volgende bladzijde: *Wat heeft dit proefje met zeespiegelstijging te maken?*
11. Maak de maatbekers leeg en droog ze af.
12. De ijsklontjes mogen ook weg, laat ze smelten in de gootsteen.
13. Droog de ijsklontjesvorm af.
14. Doe de ijsblokjesvorm en de maatbekers terug in het tasje.

Wat heeft dit proefje met zeespiegelstijging te maken?

Er is een belangrijk verschil tussen de twee maatbekers: in de eerste maatbeker zit het ijs er al in als er water bij gaat, bij de andere komt het ijs er later bij. Als ijs dat al in water ligt smelt, dan gebeurt er niks met het waterpeil. Maar als er ijs in het water terecht komt en dan smelt, dan stijgt het waterpeil.

Op aarde, vooral op de Noordpool zijn veel gebieden waar ijs in de zee ligt. Dat noem je “zee-ijs”. Als dat ijs smelt, wat vaak gebeurt in de zomer op de Noordpool, dan gebeurt er niks met de zeespiegel. Dat is dus niet erg voor klimaatverandering. Maar er is ook ijs dat op het land ligt. Dat ijs heet “landijs”. Als dat landijs smelt dan loopt het water daarvan in de zee. Als er heel veel landijs smelt, dan stijgt het waterpeil van alle oceanen.

Antarctica, landijs en zee-ijs Foto Getty images